

Výbor pro mezinárodní obchod

2017/2036(INI)

31.5.2017

STANOVISKO

Výboru pro mezinárodní obchod

pro Výbor pro zahraniční věci

obsahující návrh nelegislativního usnesení o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Dohody o politickém dialogu a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Kubánskou republikou na straně druhé jménem Unie
(2017/2036(INI))

Zpravodaj: Reimer Böge

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro mezinárodní obchod vyzývá Výbor pro zahraniční věci jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. vítá nový začátek vztahů mezi EU a Kubou, a to i v oblasti vzájemného obchodu, díky podepsání Dohody o politickém dialogu a spolupráci Kubou, EU a 28 členskými státy; konstatuje, že Dohoda o politickém dialogu a spolupráci jakožto první dohoda mezi EU a Kubou představuje nový právní rámec pro tyto vztahy a že zahrnuje kapitolu o obchodu a obchodní spolupráci, jejímž cílem je vytvořit předvídatelnější a transparentnější prostředí pro místní a evropské hospodářské subjekty; zdůrazňuje, že tato dohoda může oběma signatářům poskytnout nové příležitosti a závazky rovněž v oblasti vzájemného obchodu; zdůrazňuje, že navzdory prosazování společného postoje z prosince 1996 podepsalo 22 členských států s Kubou dvoustranné dohody;
2. zdůrazňuje, že Dohoda o politickém dialogu a spolupráci, přestože byla podepsána v prosinci 2016, bude prozatímně prováděna až poté, co jí Evropský parlament udělí svůj souhlas; podporuje dlouhodobě zavedený postup, který nedávno potvrdila i komisařka Cecilia Malmströmová na svém slyšení dne 29. září 2014, podle kterého se obchodní a investiční ustanovení politicky důležitých dohod prozatímně neprovádějí, dokud jim Evropský parlament neudělí svůj souhlas; vyzývá Radu, Komisi a ESVČ, aby v tomto postupu pokračovaly a rozšířily jej na všechny mezinárodní dohody související s vnější činností EU, pokud jde o obchodní aspekty, jako je tomu v případě Dohody o politickém dialogu a spolupráci;
3. zdůrazňuje, že existují nesrovnalosti mezi kubánskou ústavou a zásadami stanovenými v článku 1 Dohody o politickém dialogu a spolupráci;
4. konstatuje, že EU je pro Kubu hlavním vývozním a druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem a největším zahraničním investorem; zdůrazňuje, že politika zahraničního obchodu EU neposkytuje Kubě žádné obchodní preference a že podle Světové obchodní organizace (WTO) se uplatňují celní sazby EU; připomíná, že v důsledku reformy všeobecného systému preferencí EU (GSP) platné od ledna 2014 Kuba ztratila své obchodní preference pro vývoz do EU, protože dosáhla kategorie zemí s vyššími středními příjmy a nesplňovala již kritéria způsobilosti; dále poukazuje na to, že obchod stále představuje jen nevelkou část kubánského hospodářství, přičemž vývoz a dovoz společně tvoří 26,4 % HDP;
5. upozorňuje, že pilíř obchodu a obchodní spolupráce v Dohodě o politickém dialogu a spolupráci neposkytuje Kubě žádné obchodní preference; připomíná, že tento pilíř zahrnuje celní spolupráci, usnadnění obchodu, duševní vlastnictví, sanitární a fytosanitární opatření, technické překážky obchodu, tradiční a řemeslné zboží, obchod a udržitelný rozvoj, spolupráci v oblasti ochrany obchodu, pravidla původu a investice;
6. navrhuje prozkoumat budoucí možnosti zapojení Kuby do Dohody o hospodářském partnerství EU-CARIFORUM, která obsahuje mnoho konkrétních a užitečných kapitol o obchodní spolupráci a umožnila by Kubě dále se regionálně integrovat;
7. bere na vědomí, že Kuba je členem Světové obchodní organizace, a zdůrazňuje tudíž, že je

třeba respektovat hlavní zásady WTO, například usnadnění obchodu, dohody o překážkách obchodu, sanitární a fytosanitární opatření a nástroje na ochranu obchodu;

8. vyzývá Kubu, aby ratifikovala dohodu WTO o usnadnění obchodu, která vstoupila v platnost v únoru 2017; vítá skutečnost, že v zemi byl vytvořen výbor pro usnadnění obchodu a v tomto smyslu vyzývá Komisi a ESVČ, aby poskytovaly technickou podporu;
9. zdůrazňuje, že celní spolupráce je zásadní oblastí, kterou je třeba rozvíjet, aby bylo možné řešit důležité problémy, jako je ochrana hranic, veřejné zdraví, ochrana zeměpisných označení, boj proti padělanému zboží, boj proti terorismu a další; vyzývá Komisi a ESVČ, aby poskytly technickou a finanční pomoc a na základě vzájemné dohody vytvořily dvoustranné nástroje, jež by Kubě pomohly s provedením opatření na usnadnění obchodu a informačních služeb;
10. zdůrazňuje, že spolupráce EU s Kubou byla obnovena v roce 2008 a je financována v rámci nástroje pro rozvojovou spolupráci; konstatuje, že finanční podpora EU již byla přidělena odvětvím, která odpovídají národním prioritám, jako je podpora udržitelné hospodářské a sociální modernizace a další podpůrná opatření; bere na vědomí, že Kuba se účastní též regionálních programů, jako je AL-INVEST podporující internacionalizaci malých a středních podniků; vyzývá Komisi, aby předložila zprávu o probíhajících projektech a ve všech fázích postupu sdílela příslušné informace s Evropským parlamentem;
11. poukazuje na to, že stále je třeba učinit mnohá opatření ke zlepšení obchodního prostředí s cílem podněcovat růst a prosperitu na Kubě a posilovat zahraniční vztahy v oblasti obchodu a investic; zdůrazňuje, že totéž platí pro modernizaci hospodářského systému Kubu na základě rozhodnutí jejích občanů s ohledem na liberalizaci obchodu, například v oblasti infrastruktury a zemědělsko-potravinářského odvětví, přímé zahraniční investice, například v odvětví cestovního ruchu, právní uznání a jistotu pro soukromé i veřejné subjekty, vytvoření prostoru pro zavedení a fungování plně nezávislých podniků, včetně malých a středních podniků, diverzifikaci vývozu, hospodářské a finanční investice a transakce, technologické inovace, zaměstnávání v soukromém sektoru a svobody na trhu obecně, přičemž je třeba zajistit vysoké pracovní, sociální, environmentální a lidskoprávní standardy; klade důraz na to, že by to mělo zemi umožnit překonat omezení dodávek zboží a služeb a mělo by to přinést pokrok, pokud jde o svobodný společenský prostor, soužití, technologie a komunikaci; zdůrazňuje, že je důležité zlepšit práva na soukromé vlastnictví, aby se usnadnily soukromé iniciativy, jako je samostatná výdělečná činnost (*cuentapropistas*), neboť tyto iniciativy jsou prospěšné pro hospodářství země; dále zdůrazňuje, že je důležité podporovat malé a střední podniky; požaduje, aby byly zřízeny podvýbory pro spolupráci, jež by analyzovaly možná opatření, a žádá Komisi a ESVČ, aby Evropský parlament pravidelně informovaly o iniciativách v této oblasti;
12. bere na vědomí opatření, která kubánské orgány přijaly v posledních měsících, a skutečnost, že kubánská strana v srpnu 2011 přijala pokyny pro hospodářskou a sociální politiku s cílem podpořit svobodné podnikání a hospodářskou liberalizaci obecně; vybízí orgány, aby dále podporovaly udržitelné hospodářství s cílem zlepšit stále velmi nízkou úroveň hospodářské svobody v zemi a obchod a investice; poukazuje na význam právního státu a zajištění právní jistoty, regulační transparentnosti, řádné veřejné správy, omezení byrokracie a zajištění hospodářské stability pro zemi; zdůrazňuje, že vytvoření pravidel

podporujících rozsáhlé zahraniční investice s cílem zlepšit fyzickou a technologickou infrastrukturu země a vybudovat konkurenceschopný kubánský systém výroby bude vyžadovat mnoho dalších hospodářských a finančních opatření; připomíná, že jedním z hlavních cílů Dohody o politickém dialogu a spolupráci je podpora diverzifikace kubánského hospodářství a prosazování vhodného obchodního prostředí a podnikání;

13. zdůrazňuje, že kubánské hospodářství je silně závislé na významných ropných dotacích z Venezuely a na vnější pomoci, jako jsou finanční prostředky od Kubánců žijících v zahraničí;
14. zdůrazňuje, že je třeba diverzifikovat vývoz z Kuby, aby se neomezoval pouze na tradiční výrobky, a žádá Komisi, aby vytvořila ad hoc obchodní panely, na kterých by bylo možné sdílet osvědčené postupy a poskytovat kubánským vývozcům znalosti nezbytné pro zlepšení přístupu zboží na trh EU;
15. vítá skutečnost, že Kuba ratifikovala všech osm základních úmluv MOP, a žádá, aby učinila závazky ohledně jejich rychlého provedení; důrazně vyzývá Kubu a všechny země, s nimiž má dohody nebo o nich jedná, aby ratifikovaly a dodržovaly předpisy Mezinárodní organizace práce (MOP) a agendu důstojné práce a zakázaly všechny formy vykořisťování pracovní síly; konstatuje, že existují oblasti, v nichž jsou sociální a pracovní práva v sázce, jako je například přijímání pracovníků do podniků, které vlastní kubánský stát, a konfiskace mezd v odvětví cestovního ruchu; zdůrazňuje v této souvislosti, že všichni pracovníci musí požívat základních pracovních práv a náležitě sociální ochrany v souladu s úmluvami MOP, a vyzývá obě strany, aby za tímto účelem spolupracovaly v souladu s článkem 38 Dohody o politickém dialogu a spolupráci;
16. připomíná víceletý orientační program pro Kubu na období 2014–2020 a jeho význam pro proces reformy i udržitelný hospodářský a sociální rozvoj; zdůrazňuje rovněž, že všechny složky kubánské společnosti na venkově by měly čerpat z fondů EU ve výši 50 milionů EUR určených pro odvětví zemědělství, vzhledem k tomu, že zemědělská produktivita Kuby je stále nízká;
17. vítá úlohu Světové celní organizace (WCO), jež poskytuje strategickou podporu kubánské celní správě (*Aduanas General de la República – AGR*) v rámci programu Mercator, aby bylo možno zhodnotit připravenost k provedení dohody o usnadnění obchodu WTO; zdůrazňuje, že je důležité, aby AGR aktivně prováděla dohodu o usnadnění obchodu, a žádá Komisi, aby Kubě v tomto procesu pomáhala;
18. vítá pokračující dialog o lidských právech a skutečnost, že občanská společnost byla výslovně uvedena jako aktér spolupráce v rámci Dohody o politickém dialogu, k čemuž došlo již v roce 2015 před podepsáním smlouvy, vyzývá však důrazně k většímu začlenění občanské společnosti; vyzývá Komisi a ESVČ, aby stanovily jasná měřítka pro sledování provádění povinností týkajících se lidských práv v Dohodě o politickém dialogu a spolupráci; vyzývá Kubu, aby zajistila vytvoření transparentního a závazného plánu v oblasti lidských, environmentálních a pracovních práv, jehož cílem by měla být především ochrana lidských práv, rozšíření a posílení práv odborářů a ochrana životního prostředí; připomíná, že se zahájením prozatímního provádění Dohody o politickém dialogu a spolupráci se Kuba poprvé zapojí do spolupráce v rámci evropského nástroje pro demokracii a lidská práva; vyzývá EU, aby dále prosazovala pokrok v oblasti lidských práv ve všech oblastech své spolupráce s Kubou v souladu s politickými cíli vyhlášenými

ve strategii „Obchod pro všechny“;

19. vyzývá rovněž evropské společnosti působící na Kubě, zejména ty, které obdržely úvěry nebo jakoukoli finanční pomoc z veřejných zdrojů, aby uplatňovaly stejné pracovní a etické standardy, jaké jsou vyžadovány v jejich zemi původu;
20. zdůrazňuje, že Dohoda o politickém dialogu a spolupráci obsahuje ustanovení o pozastavení platnosti dohody v případě porušení ustanovení o lidských právech, které je součástí všech dohod mezi EU a třetími zeměmi.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	30.5.2017
Výsledek konečného hlasování	+: 29 -: 2 0: 3
Členové přítomní při konečném hlasování	Tiziana Beghin, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Santiago Fisas Aixelà, Christofer Fjellner, Karoline Graswander-Hainz, Heidi Hautala, Yannick Jadot, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Viviane Reding, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Reimer Böge, Dita Charanzová, Edouard Ferrand, Agnes Jongerius, Sajjad Karim, Seán Kelly, Fernando Ruas, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Ramon Tremosa i Balcells, Jarosław Wałęsa

**JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ
VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO**

29	+
ALDE	Dita Charanzová, Hannu Takkula, Marietje Schaake, Ramon Tremosa i Balcells
ECR	David Campbell Bannerman, Joachim Starbatty
EFDD	Tiziana Beghin
PPE	Adam Szejnfeld, Artis Pabriks, Christofer Fjellner, Daniel Caspary, Fernando Ruas, Franck Proust, Jarosław Wałęsa, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Reimer Böge, Santiago Fisas Aixelà, Seán Kelly, Viviane Reding
S&D	Agnes Jongerius, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Joachim Schuster, Karoline Graswander-Hainz, Sorin Moisă
VERTS/ALE	Heidi Hautala, Yannick Jadot

2	-
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur, Helmut Scholz

3	0
ECR	Sajjad Karim
ENF	Edouard Ferrand, Franz Obermayr

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se